

Botkyrka kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Malmsjö skola
belägen i Botkyrka kommun

Uppföljning av tillsyn i Malmsjö skola

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Botkyrka kommun under höstterminen 2016. Skolinspektionen fattade den 1 februari 2017 beslut efter tillsyn för Malmsjö skola i vilket Skolinspektionen konstaterade brister i verksamheten. Botkyrka kommun förelades att åtgärda dessa brister. Efter uppföljning av detta beslut fattade Skolinspektionen ett nytt beslut den 9 februari 2018 i vilket bedömdes att bristerna i verksamheten kvarstod, förutom avseende en brist, och Botkyrka kommun förelades på nytt att avhjälpa påtalade brister. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i beslutet från den 9 februari 2018. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Botkyrka kommun inkom med den 7 maj 2018. Skolinspektionen har även genomfört ett uppföljningsbesök på skolan den 16-17 maj 2018.

Vid uppföljningen av beslutet från den 9 februari 2018 konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår och de nya bristerna som konstateras i detta beslut.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande		
Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	Föreläggande vid vite	2019-01-14
2. Särskilt stöd		
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att	Föreläggande vid vite	2019-01-14

Beslut

2018-06-20

3 (25)

Dnr 43-2016:4986

	det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.		
4. Trygghet			
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.	Föreläggande vid vite	2019-01-14
5. Förutsättningar för lärande och trygghet			
	Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande vid vite	2019-01-14
	Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Föreläggande vid vite	2019-01-14
6. Styrning och utveckling av verksamheten			
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande vid vite	2019-01-14
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande vid vite	2019-01-14

Sammanfattning av nya brister i verksamheten

1. Undervisning och lärande		
I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 §, 3 kap. 3 §, 3 kap. 12 d & f §§ skollagen, 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)	Föreläggande vid vite	2019-01-14
2. Särskilt stöd		
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)	Föreläggande vid vite	2019-01-14
När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)	Föreläggande vid vite	2019-01-14

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
4. Studiero	
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Avhjälpna brister

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att vid vite av 900 000 kronor senast den **14 januari 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Botkyrka kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 §, 3 kap. 3 §, 3 kap. 12 d & f §§ skollagen, 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 1. Skolans

värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

- Se till att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. I detta ingår att lärarna informerar eleverna om syftet och målen med undervisningen samt uppmärksammar och stödjer elever som ägnar sig åt annat än lektionsarbetet.
- Se till att lärarna anpassar undervisningen till alla elever, även de som lätt når kunskapskraven.

Motivering till bedömning av brist

Brister kvarstår i det aktiva lärarstödet och det finns brister i anpassningen av undervisningen

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande kvarstår brister i det aktiva lärarstödet och att undervisningen inte anpassas efter elevernas förutsättningar och behov i tillräcklig utsträckning.

Utredningen visar att det varierar om det bedrivs en strukturerad undervisning i vilken eleverna ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Det finns elever som inte arbetar med de tilldelade uppgifterna på lektionerna utan att uppmärksammas och få stöd av lärare i lektionsarbetet. Utredningen visar även att arbetet med en gemensam lektionsstruktur inte är implementerat. Ett bristfälligt aktivt lärarstöd innebär en risk att alla elever inte ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. När eleverna blir inaktiva i undervisningen eller håller på med annat än skolarbetet, riskerar även studieron att påverkas negativt.

Skolinspektionen bedömer även att undervisningen inte anpassas efter elevernas förutsättningar och behov i tillräcklig utsträckning. Utredningen visar att det finns elever som lätt når kunskapskraven som inte utmanas att nå längre i sin kunskapsutveckling. Det innebär en risk att alla elever inte ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Rättslig reglering och Skolinspektionens tidigare beslut

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska erbjuda eleverna

strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Vidare anges i läroplanen att lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former samt ge eleverna en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.

Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Även läroplanen betonar att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilda individens förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande. Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister när det gällde ett aktivt lärarstöd inom undervisningen för att skapa tillräckliga förutsättningar för eleverna att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Vid den tidigare tillsynen konstaterade Skolinspektionen att skolan uppvisade brister vad gäller undervisningens struktur och lärare tydliggjorde sällan lektionernas mål eller syfte. Vid uppföljningsbesöket framkom att den gemensamma lektionsstrukturen fortfarande inte genomsyrade verksamheten.

I beslut den 1 februari 2017 konstaterade Skolinspektionen brister i anpassningen av undervisningen. I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde dock Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att denna brist var avhjälpd. Skolinspektionen kan nu konstatera att bristen avseende anpassningen av undervisningen återkommit.

Skolinspektionens utredning

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att implementeringen av den gemensamma lektionsstrukturen har fortsatt under höst- och vårterminen med lektionsbesök och återkoppling till undervisande lärare samt att specialpedagogen har haft handledning med lärare.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 framkommer att det fortfarande finns brister i det aktiva lärarstödet.

Utredningen visar att det varierar i allt för hög grad om det bedrivs en strukturerad undervisning i vilken eleverna ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Skolinspektionen genomförde 21 lektionsobservationer vid uppföljningsbesöket. Lektionsobservationer visar att det varierar det hur läraren startar och avslutar lektionen. Vid ett fåtal lektioner berörs målen för lektionen eller syftet med de olika aktiviteter som eleverna ska utföra. Vid vissa observationer gör läraren inte någon gemensam uppstart av lektionen för att

presentera vad eleverna ska arbeta med. Endast under ett fåtal av de observerade lektionerna genomför läraren någon slags summering av lektionen. I intervju ger elever exempel på ämnen i vilka de tycker läraren har struktur och är tydlig med vad de ska lära sig på respektive lektion. En elev beskriver att de i ett ämne har fått en planering av vilken framgång vad som ska göras på respektive lektion inom ämnet. Elever beskriver dock att detta skiljer sig åt beroende på lärare och att det är få lektioner där läraren kommunicerar syftet med lektionen. En elev beskriver att de får dokument om detta men att det knappt är någon som kollar på det dokumentet. En elev ger exempel på ett ämne som är "flummigt" och där eleverna "bara gör uppgiften". I intervju med eleverna uppges även att det till exempel varierar om läraren går igenom lektionens innehåll. Enligt eleverna skriver vissa lärare upp detta på tavlan. Elever beskriver vidare att det blir stökigt i klassrummet när det är otydligt vad de ska göra.

Utredningen visar även att det finns elever som inte arbetar med de tilldelade uppgifterna på lektionerna utan att uppmärksammas och få stöd av lärare i lektionsarbetet. Elever beskriver att det finns elever som är mycket omotiverade och att lärarna inte märker detta eller inte bryr sig. Elever beskriver i intervju att det finns elever som håller på med sina lärplattor istället för att arbeta med skolarbetet. En elev uppger att hen tycker att lärarna borde ha mer koll på vad elever gör på sina lärplattor. En elev beskriver att när de får mycket tid till en uppgift så går elever runt i klassrummet istället för att göra den tilldelade uppgiften. Under flera av de observerade lektionerna finns en eller flera elever som under kortare eller längre tid ägnar sig åt annat än lektionsarbetet utan att uppmärksammas av läraren. Under en av de observerade lektionerna gör 4-5 elever ingenting under större delen av lektionen. På flera av de lektioner som Skolinspektionen observerat förekommer det elever som inte gör skolarbetet utan antingen "sitter av tiden" genom att småprata med varandra eller uppehåller sig med sina mobiler. Dessa elever uppmärksammas inte av läraren. Vid ett tillfälle går en elev runt i klassrummet och visar upp innehållet på sin mobilskärm för flera andra elever. Läraren reagerar inte och eleven gör ingenting under lektionen som har med skolarbetet att göra. Under en annan observation går två grupper ut i mindre rum för att arbeta med ett grupparbete. När Skolinspektionens observatör går in i grupprummen sitter flertalet av eleverna och håller på med sina mobiler eller Ipads. Denna aktivitet är inte kopplad till lektionsarbetet. Rektorn uppger att det finns lärare som behöver kompetensutveckling för att kunna möta elevernas behov i den ordinarie undervisningen istället för att stöd ges utanför klassrummet. Rektorn beskriver att det till exempel gäller elever med olika funktionsvariationer.

Beslut

2018-06-20

9 (25)

Dnr 43-2016:4986

Utredningen visar att arbetet med en gemensam lektionsstruktur inte är implementerat. I intervju med lärare beskrivs att de har diskuterat struktur i undervisningen på skolan och att ledningen har beslutat att en mall för lektionsstruktur ska användas. Vissa lärare beskriver att de har försökt implementera den gemensamma lektionsstrukturen, men att detta har fallit bort och att arbetslaget inte har lagt så mycket tid på detta. Det har nog inte kommunicerats så tydligt vad som exakt gäller, säger en lärare. Vidare tillägger lärare att de har pratat om start, syfte, avslut osv. och att de haft dessa diskussioner "mer inom stadiet" och att det är lite olika hur lärare förmedlar dessa delar i undervisningen. Några lärare beskriver att elever berättar för dem att det finns ämnen där lärarna behöver förmedla syftet med undervisningen samt vad eleverna ska göra på ett tydligare sätt. Representanter för elevhälsan berättar att det finns en lektionsstruktur och att meningen var att den skulle spridas på hela skolan. Men implementeringen av lektionsstrukturen har, enligt elevhälsorepresentanter, inte kommit längre än till förskoleklass och årskurs 1-3. De beskriver att de har en diskussion om de ska försöka implementera den strukturen i de andra stadierna men att den kanske ska se olika ut. Rektorn beskriver att det finns en lektionsstruktur som ska vara känd av alla lärare men uppger dock att han inte tror att den är känd av alla. Målet är att materialet ska vara känt av alla före sommaren och att alla lärare ska tillämpa den till hösten. Rektorn beskriver att lektionsstrukturen inte varit i fokus utan rektorn har prioriterat trygghetsarbetet.

Utredningen visar att inte alla elever som lätt når kunskapskraven ges ledning och stimulans i undervisningen. Flera elever beskriver att de skulle vilja ha mer utmaningar. Elever uppger att de repeterar mycket på lektioner om sådant som de redan kan. En elev beskriver att de elever som blir klara med lektionsarbetet måste vänta in de andra. Detta gör att det, enligt eleven, inte blir fokus på vad man ska göra utan att eleverna som är klara istället tänker på något annat eller pratar med varandra medan de andra gör klart arbetet. Andra elever berättar att de kan få extrauppgifter när de är klara men att elever istället inte gör någonting och till exempel håller på med mobiltelefonen. Lärare beskriver i intervju att de ger extraövningar och svårare övningar till elever som lätt når kunskapskraven. Representanter från elevhälsoteamet (EHT) uppger att arbetet med att utmana elever som lätt når kunskapskraven är mycket beroende på lärare. När Skolinspektionen berättar att elever uttrycker att de inte får utmaningar beskriver rektorn att det har diskuterats kopplat till enskilda elever. Rektorn beskriver att det har gjorts insatser kopplat till enskilda elever, till exempel att elever får arbeta med material från en högre årskurs. Vid ett par av Skolinspektionens lektionsobservationer observeras en elev eller flera elever som blivit klara med sina tilldelade uppgifter och som sitter vid sin bänk utan att göra något skolarbete.

Av utredningen framgår vidare att rektorn endast till viss del har följt upp undervisningen. På frågan om hur rektorn har följt upp undervisningens kvalitet svarar rektorn att skolledningen har gjort klassrumsbesök men att dessa inte har gjorts frekvent. Sedan mars har skolledningen inte gjort något klassrumsbesök på högstadiet och under vårterminen har biträdande rektorn inte hunnit göra många klassrumsbesök på låg- och mellanstadiet heller. Däremot har specialpedagogen och förstelärare gjort klassrumsbesök i förskoleklass och årskurs 1-6 som de har återkopplat till skolledningen. I intervju med EHT framkommer att de i övrigt inte har fått något uppdrag att följa upp hur den praktiska tillämpningen av lektionsstrukturen ser ut i klassrummen. Rektorn uttrycker att lärarnas förmåga att ge en bra undervisning varierar, vilket bland annat framkommer av den senaste trygghetenkäten. Enligt rektorn visar enkätresultaten att det finns elever som inte känner sig trygga på lektionerna och att detta ger en indikation om att eleverna inte får tillräckligt bra undervisning. Biträdande rektorn tillägger att det kan även vara så att det är lugnt och tryggt i klassrummet men att eleverna inte går framåt eftersom den pedagogiska verksamheten behöver utvecklas.

Särskilt stöd*Bedömning av brist*

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Elevers eventuella behov av särskilt stöd ska utredas skyndsamt.
- Elever ska ges det särskilda stöd som de är i behov av.
- Åtgärdsprogram ska följas upp och utvärderas.

*Motivering till bedömning av brist**Det finns brister i arbetet med särskilt stöd*

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i arbetet med särskilt stöd. Utredningen visar att utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte alltid sker skyndsamt. Vidare framgår att alla elever inte ges det särskilda stöd som de är i behov av och att uppföljning och utvärdering av det särskilda stödet inte alltid görs. Av utredningen framgår visserligen att implementeringen av rutinerna kring särskilt stöd fortskridit och tydliggjorts ytterligare. Vidare framgår att samarbetet mellan lärare och EHT har förbättrats när elever riskerar att inte nå kunskapskraven. Sammantaget innebär dock de ovannämnda bristerna i arbetet med särskilt stöd ett försvårande av förutsättningarna för berörda elever att nå målen för utbildningen.

Rättslig reglering och Skolinspektionens tidigare beslut

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Vidare anges att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister avseende att elevers behov av särskilt stöd inte utreddes skyndsamt.

Skolinspektionens utredning

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att elevhälsoplanen, inklusive rutiner för särskilt stöd, samt mentorsplanen har reviderats. Vidare uppges att EHT haft regelbundna halvdagskonferenser.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 framkommer att rutinen kring särskilt stöd har implementerats ytterligare på skolan. Lärare berättar i intervju att det har blivit tydligare rutiner vad gäller samarbetet med EHT när elever riskerar att inte nå kunskapskraven. Lärare berättar att när de befäras att en elev, trots de extra anpassningar som har gjorts i klassrummet, riskerar att inte nå kunskapskraven ska de göra en pedagogisk kartläggning. Kartläggningen skickas till EHT som fattar beslut om det fortsatta arbetet. Lärare beskriver att de upplever att EHT är tillgängliga och ger stöd till lärare i arbetet med den pedagogiska kartläggningen. Lärare uppger att de kan vända sig till EHT på det nya forumet "öppet EHT" som äger rum en gång i veckan. Representanter från EHT beskriver att det finns möjlighet på arbetslagsmöten att diskutera den pedagogiska kartläggningen. Vidare berättar representanter för EHT att det är fler lärare som följer rutinen och tar kontakt med EHT efter att ha gjort den pedagogiska kartläggningen eller för att få stöd med kartläggningen.

Vid Skolinspektionens uppföljning framgår att utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte alltid sker skyndsamt. Enstaka lärare anser att utredningar inte sker skyndsamt för att återkoppling från EHT drar ut på tiden. Andra lärare upplever att de får stöd snabbt av EHT. Elevhälsorepresentanter beskriver att de nu får in fler anmälningar om elever som kan vara i behov av särskilt stöd men att läraren inte alltid har gjort alla steg som ska göras innan anmälan till EHT, till exempel att ha pratat med eleven eller vårdnadshavare när det gäller långvarig frånvaro. På frågan om utredningarna sker skyndsamt svarar representanter från EHT att det har utvecklats men att "de inte är framme" i att alla utredningar sker skyndsamt. Lärare vill snabbt komma till en åtgärd och då vill de hoppa över utredningen, förklarar en representant och beskriver att det framför allt inom ett stadium finns en risk att ingen av de undervisande lärarna tar ansvar för att göra utredningen. Rektorn uttrycker att det varierar om elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Rektorn beskriver att det i viss mån genomförs skyndsammare utredningar och att det är fler lärare som tar kontakt med EHT, gör anpassningar och pedagogiska kartläggningar. Samtidigt uppger rektorn att de pedagogiska kartläggningarna inte alltid håller tillräckligt god kvalitet för att utgöra ett underlag inför beslut om särskilt stöd. Rektorn beskriver att det finns kartläggningar som har tagit alldeles för lång tid och kräver att lärare får påminnelser. Mot den bakgrunden

har öppet EHT införts för att stötta lärare i arbete med bland annat de pedagogiska kartläggningarna.

Skolinspektionens utredning visar vidare att alla elever inte får det särskilda stöd som skolans utredning visar att eleverna är i behov av. En lärare beskriver att elever får särskilt stöd när åtgärden är stöd från speciallärare i svenska och matematik. I matematik finns det dock, enligt läraren, begränsningar i hur många elever som en speciallärare kan ha. Lärare beskriver att elever som behöver särskilt stöd i vissa ämnen får stå på väntelista samt att det förekommer att en elev efter att ha fått stöd under en period får avstå sin plats till någon annan elev, trots att elevens behov av stöd kvarstår. En annan lärare uttrycker att det är mycket olika behov som eleverna har när de ska gå till lärcenter för att få särskilt stöd. Stödet måste vara behovsanpassat i större utsträckning än vad det är idag, säger läraren. Andra lärare beskriver att det skulle behövas fler speciallärare eftersom det är många elever som har behov av undervisning i mindre grupp. Lärare beskriver att dessa elever prioriteras men att elever som behöver mer färdighetsträning i lärcenter får hjälp i klassrummet istället. EHT delar inte denna bild utan uppger att de jobbar med det att målet ska vara att eleverna ska tillbaka till klassen och ska kunna klara de olika ämnena med extra anpassningar. Vissa lärare beskriver att de har elever som inte får särskilt stöd i den utsträckning som de behöver eller att de får vänta på stödet. Det finns exempel på elev som behöver stöd på rast som inte får det i dagsläget. Representanter från EHT beskriver också elever som skulle behöva ytterligare stöd än de får idag. Till exempel några elever som har låg uthållighet och där behovet av undervisning i ett mindre sammanhang är viktigt med högre vuxentäthet och ett schema som skapar bättre förutsättningar på rasterna för eleverna.

Utredningen visar även att elever inte alltid ges de beslutade särskilda stödåtgärderna i alla ämnen av samtliga lärare. I intervju med representanter från EHT framkommer att de får information från elever som både är nöjda med sitt stöd och elever som inte är det. Representant från elevhälsan beskriver att det till exempel kommit upp att inte alla lärare gör de åtgärder som står i åtgärdsprogram. Detta uppger även rektorn som säger att vissa lärare inte ger eleverna det stöd som utredningen visar att de behöver. Rektorn beskriver att alla lärare inte genomför de åtgärder som beslutats i åtgärdsprogram.

Av intervju med skolledningen framgår att det finns brister i arbetet med att följa upp och utvärdera det särskilda stödet. Rektorn uppger att arbetet med att följa upp och utvärdera det särskilda stödet behöver förbättras. Biträdande rektorn beskriver att ansvaret för vem som ska följa upp åtgärdsprogram behöver förtydligas och att rutinen avseende uppföljning av särskilt stöd inte fungerar. Biträdande rektor tar upp exempel på elever för vilka ingen

uppföljning av åtgärdsprogram har gjorts förrän det uppmärksammades av exempelvis föräldrar. Rektorn uppger att det kan ha varit så att stödet har dröjt så länge att vårdnadshavare har tappat förtroende för skolan och inte vill komma till uppföljningsmöten.

Trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Vidta åtgärder så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. I detta ingår att all personal tillämpar insatstrappan likvärdigt.

Motivering till bedömning av brist

Det finns fortfarande brister i tryggheten på skolan

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i tryggheten på skolan. Av utredningen framgår visserligen att slagsmål inte förekommer i samma utsträckning som vid Skolinspektionens tidigare besök. Flera elever uppger att de är trygga på skolan men utredningen visar att det är ett hårt språkbruk på skolan, framförallt i vissa klasser. Elever i vissa klasser använder skällsord till varandra och kommenterar till exempel andra elevers utseende. Det framkommer vidare att det har gjorts en uppföljning av samtliga elevers upplevelse av trygghet på skolan i början på terminen där vissa klasser visar ett resultat på otrygghet på lektioner och raster. Skolinspektionens utredning visar dock att det varierar om lärare har diskuterat dessa resultat i arbetslaget. En åtgärd från rektorns sida har varit att utarbeta nya trivselregler och en insatstrappa. Utredningen visar dock att det varierar om vuxna tillämpar insatstrappan likvärdigt. Trygghet är en förutsättning för att eleverna ska kunna lära sig och nå så långt som möjligt i förhållande till utbildningens mål.

Rättslig reglering och Skolinspektionens tidigare beslut

I skollagen anges att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att det fanns allvarliga brister avseende elevernas trygghet. Slagsmål och konflikter var vanligt förekommande och lärarna ingrep inte alltid. Det blev inte heller

alltid någon konsekvens för elever som kränkte andra. Slagsmål förekom både under raster och under lektioner.

Skolinspektionens utredning

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att skolledningen tillsammans med elever, personal och vårdnadshavare har reviderat trivselreglerna. Vidare har en insatstrappa tagits fram och kompetenshöjande insatser för personal kring vilka åtgärder som får vidtas när elever inte följer trivselregler eller anvisningar från personal.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 framkommer att slagsmål inte förekommer i samma utsträckning som vid Skolinspektionens tidigare besök. Flera elever uppger att de är trygga på skolan och att slagsmål förekommer men att det är ovanligt. Det ges dock exempel på att elever faller andra elever i korridorerna.

Utredningen visar att det är ett hårt språkbruk på skolan, framförallt i vissa klasser. I intervju med elever framkommer att det i vissa klasser är vanligt med ett hårt språkbruk och att många använder skällsord och kommenterar andra elevers utseende. En elev berättar att det förekommer fula ord. Elever berättar i intervju att de tror att det finns andra elever som inte är trygga och att det kan bero på att elever kollar snett på varandra och att man har "sagt saker" till varandra. På frågan om man som elev kan vara annorlunda än andra på skolan svarar vissa elever att man får vara det, men att det innebär att man får kommentarer. Lärare uppger att språkbruket skiljer sig mellan olika årskurser. Vissa lärare beskriver att de därför la mycket tid på värdegrund i början av terminen. Rektorn och biträdande rektor beskriver att det är ett hårt språkbruk på skolan och att de därför arbetat särskilt med trivselregler på skolan.

Utredningen visar att skolan har gjort en uppföljning av samtliga elevers upplevelse av trygghet. Rektorn berättar att elever i samtliga årskurser har besvarat en enkät avseende deras upplevelse av trygghet på skolan. Skolinspektionen har tagit del av resultatet som visar att det finns klasser där elever känner sig otrygga på lektioner och på raster. I intervju med lärare framkommer dock att det varierar om de har diskuterat dessa resultat i arbetslaget. Lärare i årskurs 7-9 beskriver att de ännu inte har hunnit diskutera resultatet. Representanter för lärare i förskoleklass och årskurs 1-3 uppger att de har diskuterat resultatet från enkäten. En lärare beskriver dock att hen var ny som klasslärare vid tidpunkten för enkätundersökningen och därför inte har jobbat med resultatet. Rektorn uppger att skolledningen och EHT har tagit del av resultatet av enkäten men att alla arbetslag inte har diskuterat resultatet. Utifrån enkäten beslutade skolledningen att revidera trivselreglerna och skapa

en insatstrappa. Rektorn uppger att de tidigare reglerna inte var kända och att det inte fanns en insatstrappa. Vidare beskriver rektorn att det genomfördes direkta insatser i vissa klasser.

Utredningen visar att det varierar om vuxna tillämpar insatstrappan likvärdigt. I intervjuer ger elever från flera årskurser exempel på situationer där lärarna inte tillämpar insatstrappan på samma sätt. Elever beskriver att lärarna skulle behöva gripa in mer och ta tag i situationer. I stället "säger lärarna bara till" trots att det, enligt elever, handlar om något allvarligt. Elever uppger även att det finns lärare som bara går förbi till exempel om elever bråkar. Det har även förekommit att läraren säger att hen inte har tid att hjälpa till när en elev ber om hjälp eller att läraren inte kan ta tag i en situation eftersom läraren inte är elevens mentor. Rektorn uppger att det är fler pedagoger nu som agerar när de hör eleverna använda olämpligt språk. Samtidigt beskriver rektorn att det skiljer sig åt om lärarna tillämpar reglerna konsekvent, men han tillägger att det i alla fall är fler vuxna som reagerar nu. Rektorn uppger att han kommer fortsätta att lyfta vikten av att alla lärare tillämpar reglerna konsekvent, bland annat genom att poängtera och diskutera detta på arbetsplatsträffar.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektor ska se till att psykolog är delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.
- Skolbiblioteket ska användas för att stödja samtliga elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Psykologen deltar fortfarande inte i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns en kvarstående brist inom elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Uppföljningsbesöket

Beslut

2018-06-20

17 (25)

Dnr 43-2016:4986

visar att skolsköterska, kurator och personal med specialpedagogisk kompetens arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Utredningen visar dock att psykolog inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Mot bakgrund av övriga brister som konstaterats till exempel avseende aktivt lärarstöd och arbetet med särskilt stöd är det av särskilt vikt att även psykolog deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolinspektionens utredning visade att det fortfarande saknades kontinuerlig tillgång till psykologisk kompetens i det förebyggande arbetet.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att skolledningen tillsammans med EHT har reviderat skolans elevhälsoplan samt prioriterat arbete med förebyggande och hälsofrämjande åtgärder.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 framkommer att skolsköterska, kurator och personal med specialpedagogisk kompetens arbetar förebyggande och hälsofrämjande. I intervju med representanter för elevhälsan framgår att EHT har en öppen tid en gång i veckan då EHT är tillgängliga för alla lärare på skolan. Rektorn uppger att lärare kan anmäla sitt ärende, komma spontant och att skolledningen kan kalla någon lärare t.ex. när det har varit ett kränkingsärende. Rektorn och representanter för elevhälsan beskriver även att de deltar i arbetslagens möten och kan lyssna och komma med inspel. Elevhälsorepresentanterna bestämmer tillsammans vem som ska gå till vilket arbetslag respektive vecka. Rektor, elevhälsorepresentanter och lärare beskriver även att elevhälsorepresentanter har haft handledningstillfällen i förskoleklass, årskurs 1-3 samt årskurs 4-6 kring skolans rutiner och dokument samt i normkritiskt förhållningssätt. Skolsköterskan beskriver även att hon har hälsobesök med eleverna. Efter hälsobesöken återkopplar skolsköterskan till mentorerna som jobbar vidare på gruppnivå med det som framkommit i hälsobesöken.

Beslut

2018-06-20
18 (25)
Dnr 43-2016:4986

Utredningen visar dock att psykolog inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. I intervju med rektorn uppges att skolledningen har beställt enskilda tjänster från förvaltningen och från ett konsultföretag. Rektorn uppger att psykologen inte har deltagit i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Psykologen från verksamhetsstöd har varit med på EHT när enskilda elevärenden har behandlats men då har de inte pratat om det förebyggande arbetet. Psykologens del har varit att ge sin bild på de pågående ärendena, beskriver rektorn.

Skolbiblioteket används fortfarande inte av samtliga årskurser

Skolinspektionen bedömer att skolbibliotek fortfarande inte används av samtliga årskurser på skolan. Utredningen visar att det finns ett bibliotek för de yngre eleverna som används av förskoleklass och årskurserna 1-6. Av utredningen framgår dock att årskurs 7-9 inte använder biblioteket.

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna (prop. 2009/10:165 s. 284). I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns brister avseende skolbiblioteket på skolan.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat det har tagits fram en skolbiblioteksplan som anger att skolbibliotek från och med höstterminen 2018 ska flytta till lokaler mitt i skolan samt att det finns en plan för att främja skolbibliotekets roll i elevernas lärande.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 framkommer att det finns ett bibliotek som används av förskoleklass och årskurserna 1-6. I intervju med elever och lärare på låg- och mellanstadiet framkommer att biblioteket används. Representanter för lärare i förskoleklass och årskurs 1-3 beskriver att klasserna har olika veckodagar som de är i biblioteket.

Av utredningen framgår dock att årskurs 7-9 inte använder biblioteket. Elever i årskurs 7-9 berättar att de inte har något bibliotek för tillfället men att det ska byggas ett. Eleverna uppger även att de inte använder något annat bibliotek. I intervju uppger lärare som undervisar i årskurs 7-9 att de inte använder biblioteket i sin undervisning. Rektorn kan inte uppge vilka klasser som

använder biblioteket i dagsläget. Rektorn beskriver att biblioteket är under uppbyggnad. Det finns en lokal på skolan som ska omvandlas till ett bibliotek men vid tiden för uppföljningsbesöket är böckerna ännu inte på plats.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn, lärare och annan personal ska medverka i att analysera elevernas resultat på skolövergripande nivå och i arbetet med att komma fram till lämpliga utvecklingsåtgärder.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Rektorn ska planera och genomföra dessa utvecklingsåtgärder och säkerställa att de genomförs.

Motivering till bedömning av brist

Det finns fortfarande brister i det systematiska kvalitetsarbetet

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Av utredningen framgår att den tidigare rektorns kvalitetsarbete inte har följts upp eller analyserats. Istället har nuvarande rektor skapat temagrupper som arbetar med att identifiera skolans utvecklingsbehov. Vidare framgår av utredningen att den nuvarande rektorn har påbörjat ett arbete med analys och kopplade utvecklingsåtgärder avseende elevernas trygghet och studiero. I detta arbete har dock lärare inte deltagit. Det framgår även att analys och beslut om utvecklingsåtgärder avseende elevernas kunskapsresultat inte genomförts på vare sig grupp- eller skolnivå i samtliga ämnen och årskurser. Av utredningen framgår att rektorn har planerat för analys av kunskapsresultat samt av trygghet och studiero på grupp- och skolnivå tillsammans med lärare. Vid detta tillfälle ska även diskussion föras

Beslut

2018-06-20
20 (25)
Dnr 43-2016:4986

kring förslag på utvecklingsåtgärder. Ett tydligt och strukturerat utvecklingsarbete är särskilt viktigt eftersom personalomsättningen varit stor, inom såväl lärargrupp som skolledning.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att Malmsjö skola fortfarande uppvisade brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolinspektionens utredning visade att skolan saknade analys av bland annat elevernas kunskapsresultat och resultat av studiero på grupp- och skolnivå som grund för prioritering av utvecklingsområden.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att uppföljning av elevernas kunskapsresultat sker på klasskonferenser och mitterminskonferenser samt att arbetet med kvalitetsredovisning för 17/18 prioriteras. Vidare beskriver huvudmannen att ett tillfälligt ledningsstöd satts in bland annat med uppdraget att kartlägga och analysera organisation, beslutsprocesser och skolans pedagogiska utvecklingsarbete.

Av Skolinspektionens intervju med rektorn vid uppföljningsbesöket framgår att den tidigare rektorns kvalitetsarbete inte har följts upp eller analyserats. Istället har nuvarande rektor skapat temagrupper som arbetar med att identifiera skolans utvecklingsbehov. Skolinspektionen fick vid besöket i november 2017 en lokal arbetsplan med förbättringsområden med kopplade mål, tillvägagångssätt och hur aktiviteterna skulle utvärderas. Enligt dokumentet byggde planen "på arbetslagens arbete med tillskott från skolledningens perspektiv". I intervju med rektorn framgår att denna plan inte överlämnades från föregående rektor och att planen eller de förbättringsområden som konstaterades inte har följts upp eller analyserats. Det framgår även av utredningen att temagrupper har skapats som arbetar med utvecklingsområden som rektor, lärare och övrig personal identifierat på skolan men detta arbete har ännu inte lett till att några utvecklingsinsatser vidtagits på skolan. Rektorn beskriver att det skapats temagrupper på skolan med olika fokus i vilka lärarna har fått identifiera utvecklingsområden på skolan. Rektorn och lärare beskriver att det till exempel finns en grupp med

Beslut

2018-06-20

21 (25)

Dnr 43-2016:4986

pedagogik som tema och en grupp som arbetar med "vi-känsla". Lärare beskriver att de i gruppen "Pedagogik" till exempel diskuterar bedömning och ämnesöverskridande arbeten. Lärare uppger dock att några insatser eller aktiviteter ännu inte ägt rum baserat på arbetet som görs i temagrupperna.

Vidare framgår av Skolinspektionens intervjuer med lärare och rektor att rektorn har påbörjat ett arbete med analys och kopplade utvecklingsåtgärder avseende elevernas trygghet och studiero men att lärare inte har deltagit i detta arbete. När det gäller elevernas upplevelse av trygghet så har skolan låtit elever i samtliga årskurser besvara en enkät rörande deras trygghet på skolan. I intervju med lärare framkommer dock att det varierar om de har diskuterat resultaten av enkäten i arbetslagen. Lärare i årskurs 7-9 beskriver att de ännu inte har hunnit diskutera resultaten. Representanter för lärare i förskoleklass och årskurs 1-3 uppger att de har diskuterat resultaten från enkäten. En lärare beskriver att hen var ny lärare vid tidpunkten och därför har hen inte jobbat med resultatet. Beträffande studiero har rektorn följt upp detta och genomfört åtgärder i enskilda ärenden samt tagit upp frågan på klasskonferenser och i arbetslag. Rektorn beskriver att resultaten kommer att tas upp under de planerade junidagarna. Rektorn beskriver dock att skolledningen och EHT, utifrån enkätresultaten, uppmärksammade vissa klasser och direkt satte in åtgärder för att förbättra tryggheten bland eleverna. Skolledningen reviderade även trygghetsreglerna och åtgärdstrappan som sedan förankrades med personalen.

Det framgår även att analys och utvecklingsåtgärder avseende elevernas kunskapsresultat inte genomförts på vare sig grupp- eller skolnivå i samtliga ämnen och årskurser. När det gäller elevernas kunskapsresultat har uppföljning, analys och åtgärder endast genomförts och vidtagits på individnivå. I intervju med representanter för lärare i årskurs 1-3 framkommer att de på klasskonferenser främst diskuterat elevernas kunskapsresultat och kunskapsutveckling på individnivå. Rektorn säger att den analys skolledningen gjorde efter att han tillträdde var att gå igenom alla elever i samtliga klasser på individnivå tillsammans med EHT. Kopplat till klasskonferenserna och i arbetslagen har uppföljning skett på individnivå enligt rektorn. Representanter för lärare i årskurs 1-3 beskriver att de inte diskuterat elevernas resultat för "klasser som helhet" utan att kunskapsutvecklingen mest diskuterats på individnivå. Lärarna kan dock inte ge exempel på hur resultaten diskuterats på gruppnivå. Lärare i årskurs 4-6 beskriver att de fick se grafer över skolans resultat i samtliga stadier på en arbetsplatsträff. Lärare i årskurs 4-6 uppger samtidigt att det inte finns någon rutin för att diskutera resultat på gruppnivå eller skolnivå. Lärare i årskurs 7-9 uppger visserligen att analyser har gjorts av kunskapsresultat på gruppnivå och att de till exempel konstaterat ett ämne där flera elever inte nådde godkänt

Beslut

2018-06-20

22 (25)

Dnr 43-2016:4986

betyg. Vidare uppges att de diskuterat vikten av struktur i undervisningen. Någon lärare i samma intervju säger dock att utvärdering av undervisning inte sker i någon slags organiserad form utan det sker i informella möten. Rektorn uppger att det inte har gjorts några analyser på gruppnivå på klasskonferenserna men rektorn har kunnat se de klasser där det finns många elever som inte når kunskapskraven. I ett par ämnen har rektorn haft särskilt möte för att diskutera detta resultat med ämneslärare. I de enskilda arbetslagen har skolledningen inte drivit någon diskussion om kunskapsresultaten mer än att prata om de enskilda elever som inte når målen, säger rektorn.

Av utredningen framgår vidare att rektorn har planerat för analys av kunskapsresultat samt av trygghet och studiero på grupp- och skolnivå tillsammans med lärare och personal. Vid detta tillfälle ska även diskussion föras kring förslag på utvecklingsåtgärder. Rektorn har uppvisat planer för uppföljning och analys av kunskapsresultaten samt resultaten från trygghetsenkäten som ska genomföras på grupp- och skolnivå. Detta har dock inte ägt rum vid tidpunkten för uppföljningen utan är planerat till juni och augusti 2018. I de inskickade dokumenten framgår skolledningens förslag på utvecklingsinsatser för kommande läsår. Rektorn uppger att utvecklingsinsatserna ska diskuteras tillsammans med lärare och personal på junidagarna och uppger även att de grundar sig på det som skolledningen har sett behöver utvecklas på skolan. Rektorn beskriver även att temagrupperna ska fortsätta sitt arbete och komma med förslag på utvecklingsinsatser. Temagrupperna har tagit fram fokusområden och sedan ska de omsätta dessa i praktiken. Rektorn säger att när grupperna kommer med förslag till skolledningen så ska dessa tas upp och diskuteras och utifrån detta ska insatser planeras. På så sätt kommer skolans utvecklingsarbete vara skolledardriven och personaldriven, uttrycker rektor.

Motivering till val av verktyg

Då verksamheten vid Malmsjö skola, Botkyrka kommun, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Eftersom Botkyrka kommun inte uppfyller de krav som framgår av gällande föreskrifter, föreligger skäl att förelägga Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta kraftfulla åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har som framgår ovan bedömt att det finns brister i det aktiva lärarstödet och anpassningen av undervisningen, arbetet med särskilt stöd, tryggheten, elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete, skolbiblioteket och skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolinspektionen ser allvarligt på att majoriteten av bristerna i verksamheten inte har avhjälpas av Botkyrka kommun trots att Skolinspektionen förelagt kommunen att avhjälpa bristerna i två tidigare beslut. Bristerna bedöms som allvarliga eftersom de har förelegat under lång tid och därmed påverkar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen finner mot denna bakgrund skäl att förena föreläggandet med vite.

Avhjälpas brist i verksamheten

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Botkyrka kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun avhjälpas dessa brister.

Motivering

Bristerna avseende studiero har åtgärdats

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att det fortfarande fanns stora brister i studieron vid Malmsjö skola. Studieron varierade mellan olika klasser och årskurser. I vissa klasser var studieron så bristfällig att en del elever inte kunde arbeta med den uppgift som läraren hade gett vilket drabbade elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen.

Beslut

2018-06-20
24 (25)
Dnr 43-2016:4986

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att trivselregler har reviderats av skolledningen tillsammans med elever, personal och vårdnadshavare. Vidare har kompetenshöjande insatser för personal genomförts för att tydliggöra vilka åtgärder som får vidtas när elever inte följer trivselregler eller anvisningar från personal. Vidare uppges att en åtgärdstrappa har tagits fram.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 uppger rektorn, lärare och representanter från EHT att studieron har förbättrats. Vissa lärare beskriver åtgärder såsom omstruktureringar i klassrummet samt vikten av att vara tydlig med eleverna samt anpassa undervisningen. Elevhälso-representanter beskriver att elever kommer spontant och berättar att studieron är bättre. Representanter från elevhälsan uppger att anledningar till förbättringar avseende studieron kan vara att det finns elever som slutat på skolan och även att det börjat nya lärare på skolan.

I intervju med elever framkommer att studieron i flera ämnen har blivit bättre och lärare ger exempel på hur de stöttar varandra i arbetet med studiero. Rektorn uppger att studieron har förbättrats och att skolledningen får information om studieron från eleverna, lärarna, EHT och vårdnadshavare. Rektorn berättar att många elever vänder sig till elevhälso-representanterna. Utöver de kanalerna beskriver rektorn att han tar upp studieron på klasskonferenser samt i arbetslagen. Rektorn beskriver att riktade stödinsatser till enskilda elever är en åtgärd för att förbättra studieron.

Lärarna samverkar numera med varandra

Skolinspektionen bedömer att Botkyrka kommun har åtgärdat bristerna avseende lärarnas samverkan.

I uppföljningsbeslut den 9 februari 2018 bedömde Skolinspektionen att huvudmannen fortfarande inte hade säkerställt att lärarna vid skolenheten samverkade med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. I intervjuer framkom att det fanns brister i samverkan kring exempelvis tillämpningen av ordningsreglerna eller i samverkan mellan ämnen/lärare. Vidare framkom att det fanns brister i överlämning mellan årskurser.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 9 februari 2018 framgår bland annat att skolledningen har vidtagit ett flertal åtgärder för att säkerställa att lärarna samverkar med varandra. Bland annat en ny organisation med arbetslagsledare planeras inför höstterminen 2018, förstelärare har fått ett nytt uppdrag i syfte

Beslut

2018-06-20
25 (25)
Dnr 43-2016:4986

att stärka det kollegiala lärandet samt dokumentering av rutiner för överlämning mellan årskurser ska inledas under hösten 2018.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 16-17 maj 2018 framkommer att lärarna i högre utsträckning än tidigare samverkar med varandra. Detta gäller samverkan inom arbetslaget samt mellan arbetslagen och EHT. Vissa lärare beskriver att de har bättre kommunikation mellan stadierna och EHT eftersom kanalerna för kommunikation har blivit tydligare. Samtliga arbetslag använder nu protokoll och dokument som enligt lärare har blivit tillgängliga så att man kan ta del av dem. Lärarna beskriver att de har fått mer tid för samverkan på APT och att rektorn har initierat olika grupper som jobbar med olika teman.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Tommy Lagergren

Beslutsfattare
Signerat av: Tommy Lagergren

X Anna Möller

Föredragande
Signerat av: Anna Möller

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges.